

Филозофски факултет
Универзитет у Нишу

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Примљено: 30. 3. 2024.

ОРГ. ЈЕД. Број Прилог Бродност

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О КАНДИДАТУ ЗА ИЗБОР У ИСТРАЖИВАЧКО ЗВАЊЕ

ПОДАЦИ О ИСТРАЖИВАЧКОМ ЗВАЊУ

Име и презиме кандидата:	Оливера Марковић		
Истраживачко звање (означити):	Истраживач-приправник	<u>Истраживач-сарадник</u>	
Ужа научна област:			
Основ за избор у истраживачко звање:	Позив МПНТР младим истраживачима за ангажовање на пројектима у 2018. години		

ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ

Датум именовања комисије:	Одлука Изборног већа бр.

	Чланови комисије	Звање и датум избора у звање	Ужа научна област	и	Високошколска установа
1	Дејан Милутиновић	Ванредни професор 8. 1. 2018.	Српска компаративна књижевност		Филозофски факултет Универзитета у Нишу
2	Снежана Милосављевић-Милић	Редовни професор 27. 1. 2015.	Српска компаративна књижевност		Филозофски факултет Универзитета у Нишу
3	Снежана Божић	Ванредни професор 25. 12. 2020.	Српска компаративна књижевност		Филозофски факултет Универзитета у Нишу

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Оливера Саша Марковић, истраживач-приправник

(Име, име родитеља, презиме, академска титула)

1.1. Лични подаци

Датум и место рођења:	28. 2. 1989, Ниш
Место боравка, адреса:	Ниш, Цара Душана 6/3
Запослен/а у:	Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Професионални статус/ радно место:	Истраживач-приправник за ужу научну област Српска и компаративна књижевност

1.2. Подаци о образовању

Основне студије, високо образовање:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу
Студијски програм, група (смер, одсек):	Србистика
Година уписа	2008.
Година завршетка	2013.
Стечени стручни назив	Дипломирани филолог
Просечна оцена	9,38

Други степен: магистарске студије, мастер или специјалистичке студије:

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет у Нишу
Студијски програм, научна област:	Мастер академске студије филологије, модул српска и компаративна књижевност
Година уписа	2013.
Година завршетка	2015.
Стечени назив	Мастер филолог
Просечна оцена	10,00
Тема магистарске тезе/ мастер / завршног рада	<i>Аутобиографија о другом:</i> аутобиографски романи Џона М. Куџија

Трећи степен: докторске академске студије/ докторска дисертација

Универзитет, факултет	Универзитет у Нишу, Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Студијски програм, научна област	Докторске академске студије филологије
Година уписа	2016.

Просечна оцена	9,93
ТЕМА пријављене докторске дисертације	Теорије хумора у когнитивистичким наукама и могућност њихове примене у проучавању наративног књижевног текста
Ментор у изради	Проф. др Снежана Милосављевић Милић

1.3. ПРОФЕСИОНАЛНА КАРИЈЕРА

1.3.1. Досадашњи избор у истраживачка звања

НИО	Филозофски факултет Универзитета у Нишу
Звање и датум првог избора у истраживачко звање	Истраживач-приправник, 3. 10. 2018.
Ужа научна област	Српска и компаративна књижевност

1.3.2. Кретање у професионалној каријери/ радна места

Период	Послови
Академска 2018/2019 –	Сарадник у настави на Департману за српску и компаративну књижевност и Департману за србистику Филозофског факултета Универзитета у Нишу на обавезним и изборним предметима Општа књижевност од сумерске књижевности до ренесансе, Општа књижевност од ренесансе до модернизма, Општа књижевност од симболизма до постмодернизма, Љубав, брак, прељуба у књижевности и Компаративно читање Борхеса.
Фебруар 2018 – децембар 2018.	Ангажована на реализацији појединих активности Огранка САНУ у Нишу.
Зимски семестар 2014/2015.	Демонстратор у настави на Департману за српску и компаративну књижевност Филозофског факултета Универзитета у Нишу (предмет – обавезни: Епска народна поезија; на ОАС србистике).

1.3.3. Научно и стручно усавршавање (школе, семинари, курсеви)

Период	
15. 12. 2020.	<i>Значај отворених података у академском сектору</i> , Канцеларија за ИТ и еУправу, Географски институт „Јован Цвијић” САНУ и Програм Уједињених нација за развој (УНДП), онлајн
Март 2019 –	Континуирано учење француског језика у Француском институту у Србији (L’Institut français de Serbie) Владе Републике Француске, Ниш
24. 03. 2018–14. 04. 2018.	Едукативни семинар Центра за когнитивне науке <i>Current trends in cognitive sciences II</i> , Универзитет у Нишу, Ниш
13.04.2018.	<i>Семинар о рецензирању за истраживаче</i> , Центар за промоцију науке, Ниш
16–20.9.2016.	Летња школа Академије Андрић, Андрићев институт, Андрићград – Вишеград (тема: <i>Култура сећања</i>)

Април 2016 – април 2017.	Наставник српског језика и књижевности у гимн. „Бора Станковић” у Нишу, Србија, једногодишњи приправнички стаж у оквиру Програма стручне праксе Националне службе за запошљавање
Септембар – децембар 2014.	Стручно усавршавање у области методике наставе српског као завичајног, на основу учешћа на пројекту <i>Настава српског језика путем Скајпа за омладину из дијаспоре</i> Филозофског факултета Универзитета у Нишу и Канцеларије града Ниша за сарадњу са дијаспором

1.3.4. Чланство у стручним и научним удружењима

Период	
Јануар 2020 –	Центар за наратолошке студије, Универзитет у Нишу, Ниш, Србија

2. ПРЕГЛЕД НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА КАНДИДАТА

2.1. НАУЧНИ РАД

Пуни библиографски подаци о публикацији	М ...	бо до ва
М 10 (М11, 12, 13, ... М18)		
Марковић, Оливера (2020). „Дескриптеме у роману <i>Два идола</i> Богобоја Атанацковића”, Зборник радова са XIV међународног научног скупа <i>Језик, књижевност, уметност</i> одржаног на Филолошко-уметничком факултету у Крагујевцу (25–27. X 2019), уредници Драган Бошковић, Часлав Николић, стр. 263–272. DOI 821.163.41-31.09 Atanacković B. < https://drive.google.com/file/d/18cwDbd5rO1Slic1fq8IFUGmnARyo18m0/view >.	М14	5
М20 (М21, 22.... М28)		
М 30 (М31, 32, 33.... М36)		
Марковић, Оливера (2019). „Домановићев хумор из угла когнитивистичких теорија”. Наука и савремени универзитет 8: Савремени токови у науци о језику и књижевности (тематски зборник радова, књига 2). Проф. др Марина Јањић (ур.). Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, стр. 133–145. < https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/zbornici/2019/nauka-i-savremeni-univerzitet-8-2018-savremeni-tokovi-u-nauci-o-jeziku-i-knjizevnosti-tematski-zbornik-radova-knjiga-2 >.	М33	1
Марковић, Оливера (2019). „Трансмедијално приповедање и когнитивне метафоре: случај комедије 'Др' Бранислава Нушића и филма 'Масмедиологија на Балкану'“, књига апстраката са међународног научног скупа <i>New horizons of culture, arts and media in the digital environment</i> , Факултет драмских уметности у Београду, 11–14. 9. 2019, Београд, стр. 102–103.	М34	0,5

<p><https://newhorizonsconference.com/wp-content/uploads/2019/09/FINAL_NEW-HORIZONS-Book-of-abstracts-01-09-2019.pdf>.</p>		
<p>Марковић, Оливера (2019). „Дескриптеме у роману <i>Два идола</i> Богобоја Атанацковића”, књига резимеа са међународног научног скупа <i>Језик, књижевност, уметност</i>, Филолошко–уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, 25–26. 10. 2019, стр. 110. <http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/nauka/Skupovi/2019/VelikiSkup2019/SJKU_2019_program_i_knjiga_rezimea.pdf>.</p>	M34	0,5
<p>M40 (M41, 42, 43 ... M49)</p>		
<p>Марковић, Оливера (2019). „Трансмедијално приповедање и когнитивне метафоре: случај комедије 'Др' Бранислава Нушића и филма 'Масмедиологија на Балкану'“, зборник са међународног научног скупа <i>Нови хоризонти културе, уметности и медија у дигиталном окружењу</i>, Факултет драмских уметности у Београду, 11–14. 9. 2019, Београд. <u>Рад је прихваћен за штампу.</u></p>	M44	3
<p>M50 (M51, 52, 53... M56)</p>		
<p>Марковић, Оливера (2020). „Потрага за идентитетом у романима 'Дечаштво: сцене из провинцијског живота' и 'Младост' Џона М. Куџија”, <i>Филолог</i>, Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 21, стр. 337–356. ISSN 1986-5864 DOI 10.21618/fil2021337m. <https://filolog.rs.ba/index.php?journal=filolog&page=article&op=view&path%5B%5D=394&path%5B%5D=pdf>.</p>	M51	3
<p>Марковић, Оливера (2019). „Хумор и ограничене хумора у роману 'Ходочашће Арсенија Његована' Борислава Пекића”, <i>Philologia Mediana</i>, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, год. XI, бр. 11, стр. 119–135. ISSN 1821 – 3332 = <i>Philologia Mediana</i>. <https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2019/download/2927_2f7fe774ab1474e9afd87d8f2209b0aa>.</p>	M51	3
<p>Марковић, Оливера (2018). „Гротеска као когнитивни феномен поетичког дискурса до предромантизма”, <i>Philologia Mediana</i>, Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, год. X, бр. 10, стр. 119–134. ISSN 1821 – 3332 = <i>Philologia Mediana</i>. <https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2018/download/1814_61717592bd5fe9b0dd27ee0dd6caa238>.</p>	M51	3
<p>Марковић, Оливера (2018). „Потрага за идентитетом у приповеци <i>Молски акорди</i> Мирка Демића”, <i>Филолог</i>, Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 17, стр. 568–582. ISSN 1986-5864 DOI http://doi.org/10.21618/fil1817568m <https://filolog.rs.ba/index.php?journal=filolog&page=article&op=view&path%5B%5D=241&path%5B%5D=pdf>.</p>	M51	3
<p>Марковић, Оливера (2016). „Аутобиографски романи Џона Максвела Куџија и <i>autre-biography</i>”, <i>Наслеђе (часопис за књижевност, језик, уметност и културу)</i>, Крагујевац: Филолошко-уметнички факултет, год. XII, бр. 33, стр. 177–188. ISSN 1820-1768 = <i>Наслеђе</i> (Крагујевац). 821.111(680)-31.09 Coetzee J. M.</p>	M51	3

http://www.filum.kg.ac.rs/dokumenta/izdavastvo/nasledje/brojevi/Nasledje33.pdf			
Марковић, Оливера (2016). „Вербална комика у комедији <i>Пут око света</i> Бранислава Нушића”, <i>Philologia Mediana</i> , Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, год. VIII, бр. 8, стр. 157–174. ISSN 1821 – 3332 = <i>Philologia Mediana</i> . https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2016/download/1499_4dbbb8bd7ae8a777a272c29ed17c5a12 .	M51	3	
Марковић, Оливера (2018). „Невероватни цилиндер Њ. В. краља Кристијана Живојина Вукадиновића као друштвено-политичка критика”, <i>Градина: часопис за књижевност, уметност и културу</i> , Ниш: Нишки културни центар, бр. 82-83, стр. 233–240. ISSN 0436-2616.	M53	1	
Марковић, Оливера (2013). „Стратегије читања у приповеци Цепови пуни камења Јелене Ленголд”, <i>Градина: часопис за књижевност, уметност и културу</i> , Ниш: Нишки културни центар, бр. 52-53-54, стр. 179–195. ISSN 0436-2616.	M53	1	
Марковић, Оливера (2018). „Српска књижевност за англосаксонско тржиште (<i>Cat painters: an anthology of contemporary Serbian poetry</i> , ур. Биљана Д. Обрадовић и Дубравка Ђурић, Њу Орлеанс: Dialogos Press, 2016).” <i>Philologia Mediana</i> , Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, год. X, бр. 10, стр. 708–712. ISSN 1821 – 3332 = <i>Philologia Mediana</i> . https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2018/download/1854_dedce070b33e79ba6ced9b71e9a2f785 .	M56	0,5	
Марковић, Оливера (2018). „Свом роду на част: репринт <i>Српског венца</i> Тодора Влајића (о књизи 'Српски венац' Тодора Влајића, прир. Данијела Поповић Николић и Александар Костадиновић, Књажевац: Народна библиотека 'Ђегош', 2017), <i>Филолог</i> , Бања Лука: Филолошки факултет Универзитета у Бањој Луци, бр. 18, стр. 582–589. ISSN 1986-5864. DOI: http://doi.org/10.21618/fil1818582m https://filolog.rs.ba/index.php?journal=filolog&page=article&op=view&path%5B%5D=293&path%5B%5D=pdf .	M56	0,5	
Марковић, Оливера (2017). „Традиција и савременост: о делу Борислава Радовића”, <i>Philologia Mediana</i> , Ниш: Филозофски факултет Универзитета у Нишу, год. 9, бр. 9, стр. 725–732. ISSN 1821 – 3332 = <i>Philologia Mediana</i> . https://izdanja.filfak.ni.ac.rs/casopisi/2017/download/1667_c7a2814adf47505af8837828f1240264 .	M56	0,5	
M60 (M61, 62, 63... M66)			
Марковић, Оливера. „Иницијални и финални оквири у комедији 'Др' Бранислава Нушића и филму 'Масмедиологија на Балкану': проблем трансмедијалности”. <i>Традиционална естетска култура 13: СЛИКА И ПИСМО</i> (зборник радова са националног научног симпозијума са међународним учешћем, одржан у Нишу 9. 11. 2018. године). Ниш: Огранак САНУ у Нишу и Факултет уметности Универзитета у Нишу. Рад је прихваћен за штампу.	M63	1	
Марковић, О. (2018). „Хумор и ограничења хумора у роману <i>Ишчекујући варваре</i> Цона М. Куција.” <i>Krizni aspekti mišljenja: elektronski zbornik radova sa IV Karlovačkih dana slobodne misli</i> . Andrea Ratković (ur.). Sremski Karlovci: Centar za afirmaciju slobodne misli, 2018. Стр. 75–85.	M63	1	

Марковић, О. (2019). „Процес елаборације когнитивне метафоре хуморног типа у наративном тексту”. Књига апстраката са научног скупа са међународним учешћем <i>Балкан Арт Форум 2019</i> , Факултет уметности Универзитета у Нишу, 4–5. 10. 2019, Ниш, стр. 46–47.	M64	0,5
Марковић, О. (2018). „Иницијални и финални оквири у комедији <i>Др Бранислава Нушића</i> и филму <i>Масмедиологија на Балкану: проблем трансмедијалности</i> ”. Књига апстраката са научног скупа <i>Традиционална естетска култура: слика и писмо</i> , Огранак САНУ у Нишу, 9. 11. 2018, Ниш, стр. 12.	M64	0,5
Марковић, О. (2017). „Идеолошки дискурс <i>Покрета за обнову србистике</i> Петра Милосављевића”. Књига апстраката са научног симпозијума са међународним учешћем <i>Традиционална естетска култура 12: Беседа</i> , Огранак САНУ у Нишу и Факултет уметности Универзитета у Нишу, Ниш, 10. 11. 2017, стр. 31.	M64	0,5
„Традиционална естетска култура 13: слика и писмо”, ур. Драган Жунић и Оливера Марковић , Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу и Универзитет у Нишу, Факултет уметности у Нишу. Зборник радова са научног симпозијума са међународним учешћем <i>Традиционална естетска култура 13. (Зборник припремљен за штампу)</i> .	M66	1
„Традиционална естетска култура: беседа”, ур. Драган Жунић и Оливера Марковић , Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу и Универзитет у Нишу, Факултет уметности у Нишу. Зборник радова са научног симпозијума са међународним учешћем <i>Традиционална естетска култура 12. (Зборник припремљен за штампу)</i> .	M66	1
„Традиционална естетска култура: лепо и ружно”, ур. Драган Жунић и Оливера Марковић , Српска академија наука и уметности – Огранак САНУ у Нишу и Универзитет у Нишу, Факултет уметности у Нишу. Зборник радова са научног симпозијума са међународним учешћем <i>Традиционална естетска култура 11. (Зборник припремљен за штампу)</i> .	M66	1

2.1.1. Учешће на научним пројектима

Период	Назив научног пројекта	Носилац пројекта/ финасијер
2019–	<i>Истраживање књижевне прошлости и садашњости на простору југоисточне Србије и у блиским заграничним областима</i> , интерни пројекат Департмана за србистику Филозофског факултета Универзитета у Нишу, број пројекта: 360/1-16-11-01.	Филозофски факултет Универзитета у Нишу
2019–	<i>Књижевна прошлост и садашњост на простору југоисточне Србије</i> , број пројекта: О-19-18.	Огранак САНУ у Нишу
2018 –	<i>Теренска истраживања усмене традиције југоисточне Србије</i> , број пројекта: О-20-18.	Огранак САНУ у Нишу
2018–2020.	<i>Поетика српског реализма</i> , број пројекта: 178025.	Филолошки факултет Универзитета у Београду; Министарство просвете, науке

2.1.2. Усмена излагања на међународним научним скуповима

Датум	Наслов излагања	Назив научног скупа, организатор, место одржавања
25–26. 10. 2019.	Дескриптеме у роману <i>Два идола</i> Богобоја Атанацковића	Међународни научни скуп <i>Језик, књижевност, уметност</i> , Филолошко–уметнички факултет Универзитета у Крагујевцу, Крагујевац
11–14. 9. 2019.	Трансмедијално приповедање и когнитивне метафоре: случај комедије <i>Др Бранислава Нушића</i> и филма <i>Масмедиологија на Балкану</i>	Међународни научни скуп <i>Нови хоризонти културе, уметности и медија у дигиталном окружењу</i> , Факултет драмских уметности у Београду, Београд
4–5. 10. 2019.	Процес елаборације когнитивне метафоре хуморног типа у наративном тексту	Национални научни скуп са међународним учешћем <i>Балкан Арт Форум 2019</i> (БАРТФ 2019), Факултет уметности Универзитета у Нишу, Ниш
10. 11. 2018.	Домановићев хумор из угла когнитивистичких теорија	<i>Наука и савремени универзитет 8</i> , Филозофски факултет у Нишу, Ниш
9. 11. 2018.	Иницијални и финални оквири у комедији <i>Др Бранислава Нушића</i> и филму <i>Масмедиологија на Балкану</i> : проблем трансмедијалности	Научни симпозијум <i>Традиционална естетска култура: слика и писмо</i> , Огранак САНУ у Нишу и Факултет уметности Универзитета у Нишу, Ниш
1–3.6.2018	Хумор и његова ограничења у роману <i>Ишчекујући варваре</i> Џона М. Куџија	IV карловачки дани слободне мисли, Центар за афирмацију слободне мисли Сремски Карловци, Сремски Карловци
10. 11. 2017.	Идеолошки дискурс <i>Покрета за обнову србистике</i> Петра Милосављевића	Научни симпозијум <i>Традиционална естетска култура 12: беседа</i> , Огранак САНУ у Нишу и Факултет уметности Универзитета у Нишу, Ниш
6–8. 5. 2011.	Ослабљена синтакса – теоријски модел Сергеја Аврутина	Студентска лингвистичка конференција <i>Стуликон</i> , Филолошки факултет

2.2. СТУЧНИ РАДОВИ

2.2.1. Објављени преводи

2.2.1. Рецензије, прикази, приређене збирке извора, хрестоматије,

Центар за научноистраживачки рад САНУ и Универзитета у Нишу : 1990-2016 / приредили Драган Жунић , Светлана Станојевић, **Оливера Марковић**. Ниш: Универзитет у Нишу: Огранак САНУ у Нишу, 2019. ISBN 978-86-7025-790-0.

Марковић, Оливера (2019). „О мучењу надом: Милан Митић, *Драме и монодраме*, приредио Ново Томић, Бела Паланка: Народна библиотека „Вук Караџић”, 2018.” Белопаланачки зборник 15 (2019). Бела Паланка: Народна библиотека „Вук Караџић”, Бела Паланка, стр. 295–299.

Марковић, Оливера (2019). „*Све је тој било чисто у тој време: транскрипт теренског записа*”, *Караџић: часопис за историју, етнологију, археологију и уметност*, бр. 10, стр. 142–177. ISSN 1821-4061.

Марковић, Оливера (2014). „Велике љубавне приче и Бартови празни знакови (о књизи Горана Гоцића *Тау*)”, *Градина: часопис за књижевност, уметност и културу*, Ниш: Нишки културни центар, бр. 62-63, стр. 316–318. ISSN 0436-2616.

2.3. МИШЉЕЊЕ О НАУЧНИМ И СТРУЧНИМ РАДОВИМА КАНДИДАТА

Оливера Марковић је до сада објавила 12 научних студија, од чега по једну категорије М14, М33 и М44, шест студија у часописима М51, две у часописима М53 и један рад у зборнику категорије М63, уз један који је прихваћен за штампу. Поред тога, кандидаткиња је објавила четири рада која припадају домену научне критике, од чега један у часопису категорије М53, као и три рада категорије М56. Кандидаткиња је пријавила и учешће у уређивању трију зборника радова са научних симпозијума (М66), доставивши одговарајуће потврде да су зборници припремљени за штампу.

У студији „Дескриптеме у роману 'Два идола' Богобоја Атанацковића” Оливера Марковић истражује типове описа, облике њиховог увођења и функције у поменутом роману, користећи се новим методолошким промишљањима дескрипције као когнитивног фрејма у оквиру посткласичне наратологије. Проучавајући типове описа на структурално-функционалном и књижевноисторијском нивоу, ауторка посебну пажњу усмерава на апелативне аспекте текста, на пример, у вези са увођењем уметничких реминисценција у роман као облицима натурализације текста, који имају посебну улогу у генерисању виртуелних аспеката приче и оснаживању идеолошких тежишта приповедања. Анализиране дескриптеме смештене су у одговарајуће књижевноисторијске контексте.

Студија „Домановићев хумор из угла когнитивистичких теорија” представља прилог проучавању имплицитне поетике Радоја Домановића у вези са хумором у приповеткама овог аутора. Узимајући као своје методолошко упориште когнитивносемантички модел концептуалног сажимања и постулате когнитивне

наратологије и теорије могућих светова, Оливера Марковић пажњу при анализи хумора код Домановића усмерава на два проблема, структурално-функционалистички аспект појединачних шала и функционисање конкретних шала на плану читавог текста. Издвојени су за Домановићев књижевни опус карактеристични поступци, попут креирања хипотетичке ситуације као идеолошки „испражњеног” простора, маскирања једноструког света приче двоструком структуром, облика амплификације централних хуморних блендова, и указано је на облике читаочевог „урањања” у свет приче. Иако се рад примарно фокусира на анализу приповетке „Данга”, у финалном сегменту указује се и на применљивост претходно коришћених методолошких модела при интерпретацији других Домановићевих приповедака.

Рад представља прилог проучавању аутобиографских романа „Дечаштво: сцене из провинцијског живота” и „Младост” Џона Куџија из угла постколонијалне критике. У првом делу рада расправља се о поетици жанра „*autre-biography*”, појму којим је Куџи означио свој први аутобиографски роман, а који ауторка преводи као „аутобиографија о другом”, подвлачећи тиме да су концепти другог и другости централни за дати жанр. С обзиром на жанровске специфичности романа, интерпретација истих је усмерена на мотив идентитетске потраге главног јунака у контексту његовог односа према другости, и са тим повезаним проблемима хегемонијског дискурса, знања/моћи, могућности делања алтерног субјекта, европоцентризма, као и питања расних, етничких, конфесионалних и других типова алтеритета. Иако се инсистира на епистемичким ограничењима искуства другости, у поменутих романима такође постоји наговештај могућности измирења аутобиографског субјекта са другим преко мотива фарме, који ауторка тумачи као случај хетеротопије. Појмом аутобиографије о другом кандидаткиња се, из позиције наратологије, деконструкције, постструктурализма и културног материјализма, детаљније бави и у студији „Аутобиографски романи Џона Максвела Куџија и *autre-biography*”. Ближе одређујући овај жанр као метафикционални жанр и историографску метафикцију, ауторка жели да нагласи идеолошке тенденцију текстова који припадају овом жанру да проблематизују концепте моћи, знања и идентитета кроз дистанцу приповедача и јунака, деконструисање конвенција аутобиографског жанра, и наглашену позицију другости. Аргументујући дате тврдње анализом Куџијеве експлицитне поетике, односно његових есеја, интервјуа и говора, ауторка истиче да је основ методолошког разликовања жанра аутобиографије о другом и аутобиографије, као и исповести, садржан како у формалним особеностима овог жанра тако и у идеолошким импликацијама које те формалне карактеристике имају. У закључку је указано на естетске, идеолошке и поетичке импликације комплементарног односа између ауторског преиспитивања сопственог идентитета и његовог инсистирања на потреби да се преиспитају корени цивилизације уопште. С обзиром на то да у српској научној заједници овај жанр још увек није привукао пажњу истраживача, овај рад представља пионирски прилог проучавању поетичких конвенција аутобиографије о другом.

Проблемом ограничењем хумора на различитим нивоима апелативне структуре текста ауторка се бави у две студије: раду „Хумор и ограничења хумора у роману 'Ходочашће Арсенија Његована' Борислава Пекића” и „Хумор и ограничења хумора у роману 'Ишчекујући варваре' Џона М. Куџија”. У првом од поменутих текстова Оливера Марковић истраживачку пажњу усмерава на детерминисаност поменутих ограничења приповедним модалитетима који тај свет приче обликују, нарочито указујући на диспаратни однос између схватања главног јунака и осталих ликова у причи, као и на политичко-економски контекст на који дати свет приче реферише. Узимајући као методолошку подлогу теорију могућих светова Љубомира Долежела, као и теорију појмовног сажимања Жила Фоконијеа и Марка Тарнера, и издвајајући као

стојерни за свет приче амалгам који означава са „бивање са поседом”, ауторка полемише и са оним читањима поменутог Пекићевог текста која су доминантна у српској научној јавности, а која инсистирају на антикомунистичком дискурсу романа, супротстављајући им мишљење да у роману преовладава антикапиталистичка критика друштвено-економске стварности. У другој поменутој студији Оливера Марковић анализира природу хумора и његових ограничења у роману „Ишчекујући варваре” Џона М. Куџија. Главна теза рада је да етичка функција овог романа, стављена у први план, јесте и главно ограничење хумора у њој. Тумачење полази од тезе да је симпатичка имагинација централна идеја у Куџијевом раду (Heister, 2014) и ослања се на тзв. теорију бенигног кршења забране (McGraw & Warren, 2010, 2014) и општу теорију вербалног хумора (Attardo & Raskin, 1991) као методолошке базе при анализи хумора. Читање романа показује да се нарушавање субјективних репрезентација о свету реципијента путем шале (или њеног покушаја) и бенигна ситуација не појављују симултано, што је један од услова да се шала доживи као смешна. Ова противуречност је важан облик усмеравања читања јер нагони читаоца да дубље истражи и бенигну ситуацију и њено кршење, што каналише и фокусира његову емпатију. С тим у вези, даљи методолошки подстицај за анализу ограничења хумора пружила је постколонијална критика.

У раду „Гротеска као когнитивни феномен поетичког дискурса до предромантизма” анализира се схватање гротеске у дијахроничком следу, у поетичким списима од античког периода до предромантизма, при чему је тежиште анализе на прагматичком моменту у поимању овог феномена. Појам гротеске је у раду схваћен као когнитивни оквир, а овакво методолошко полазиште омогућава ауторки да подвуче позадинске аспекте појединих стилских праваца који су одредили границе семантизације овог феномена. Ауторка инсистира на томе да сваки покушај одређења чврстог и стабилног језгра анализираних концепата нужно води сужавању значења појма, те да се он може сагледати једино с обзиром на дискурзивне праксе које структурирају његово значење у конкретној епохи. У складу са тим закључује се да гротеска представља динамичку и отворену категорију која се може описати на синтаксичком, семантичком и прагматичком равни, уз напомену да ниједан од ових планова није фиксиран.

У књижевнокритичком огледу о „Потрага за идентитетом у приповеци 'Молски акорди' Мирка Демића” кандидаткиња упошљава вишеструке методолошке перспективе при анализирању односа личног и колективног идентитета и облика њихове текстуалне репрезентације – ослањајући се на Рикеров концепт наративног идентитета, теорију могућих светова допуњену реторичком критиком, као и постулатима феминистичке критике и психоанализе лакановског типа. Природа трансветовног и трансвременског идентитета јунака приче анализирана је с обзиром на приповедне стратегије, мултипликације приповедача и композицију приче, уз наглашавање значењске међузависности мотоа приче и бинарног кода који је у основи текста. Пратећи бинарни код који је наизглед у основи семантике текста, ауторка показује могућности читања приповетке изван бинара, издвајајући скривени ток текста који је у вези са женскошћу.

Проблему хумора ауторка се враћа и у раду „Вербална комика у комедији 'Пут око света' Бранислава Нушића”, посебно се фокусирајући на вербални тип комике. Осврћући се на досадашњу рецепцију Нушићеве комедије ауторка истиче критички консензус у погледу жанровског одређења Нушићеве драме као сценске ревије. Међутим, иновативност и дестабилизацију конвенционалног драмског модела ауторка уочава у чињеници да, упркос очекиваној доминацији ситуационе комике, која је примерена ревији схваћеној као нижем комедиографском облику, управо вербални тип комике и комика ликова добијају на значају. Анализом комичких маски и комичке

композиције ауторка закључује да ни овај Нушићев текст није лишен уметничких вредности, као и одређених политичких и филозофских идеологема.

У раду „Стратегије читања у приповести 'Цепови пуни камења' Јелене Ленголд” Оливера Марковић анализира ову приповетку полазећи од стратегија читања које постулира савремена књижевнотеоријска парадигма. Методолошко упориште анализе чине дела представника феноменолошке теорије, теорије рецепције, критике читалачког одговора, реторичке критике, наратологије. Полазећи од овако сложеног херметичког поља које обухвата савремену парадигму теорија читања, ауторка је ставове Р. Ингардена, В. Изера, Ц. Принса, Н. Холанда, Ц. Фелана повезала за семантиком дела откривајући на тај начин његову реторичку сложеност. У закључку рада истакнуто је да се преко теме приче/приповедања и читања разрешавају неки битни и егзистенцијални, односно, психолошки проблеми које овај текст Јелене Ленголд покреће.

Руководећи се стандардима научне критике, у тексту „Традиција и савременост: о делу Борислава Радовића” ауторка даје исцрпан приказ зборника радова „О поезији и поетици Борислава Радовића”. Полазећи од чувене изјаве Т. С. Елиота из чланка „Традиција и индивидуални таленат”, ауторка је указала на значај који Радовићево песничко дело има у српској књижевнокритичкој рецепцији. Сваки од двадесет и три рада о Радовићевој поезији представљен је тако што је ауторка поступком синтетичког читања издвојила а потом адекватно вредновала његова интерпретативна тежишта. Рад „Свом роду на част: репринт 'Српског венца’” представља приказ критичког издања поменуте књиге Тодора Влајића, српског учитеља, писца и сакупљача усмених умотворина. Указано је на значај овог текста за српску културу 19. века и, сходно томе, на важност објављивања и адекватног презентовања фототипског издања текста, како за стручну јавност тако и за ширу читалачку публику. Ауторка назначавала важне моменте у животу и раду Тодора Влајића, функције и дomete његовог „Венца”, расправљајући истовремено и о природи грађе и главним структурним обележјима овог дела. Поред тога, дат је исцрпан приказ свих критичких текстова који прате поменуто издање, уз напомене о, у појединим случајевима, пионирском значају појединих књижевнокритичких и књижевноисторијских студија укључених у издање за српску филологију. У тексту „Српска књижевност за англосаксонско тржиште” дат критички је осврт на антологију савремене српске поезије преведене на енглески језик, „Cat painters: an anthology of contemporary Serbian poetry”. У складу са стандардима научне критике, ауторка даје приказ пропратних текстова укључених у издање, кратке биографије уредница антологије, и, разматрајући критеријуме за избор песничких текстова укључених у издање, и, с тим у вези, коментаришући избор насловне илустрације за књигу, износи суд о високим уметничким дometима превода, као и важност антологије за деконструисање негативних представа Запада о култури Србије и Балкана.

3. ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Оливера Марковић је до сада објавила 12 научних студија, од чега по једну категорије М14, М33 и М44, шест студија у часописима М51, две у часописима М53 и један рад у зборнику категорије М63. Поред тога, кандидаткиња је објавила четири рада која припадају домену научне критике, од чега један у часопису категорије М53, као и три рада категорије М56. Кандидаткиња је пријавила и учешће у уређивању трију зборника радова са научних симпозијума (М66).

Објављени радови Оливере Марковић показују њена широка интересовања која обухватају: питања удентитета, феномен другости, поетику и естетику хумора,

методолошка питања у оквиру теорије читања и генологије. У свом досадашњем раду кандидаткиња показује завидне научне способности које сваки истраживач мора поседовати. Комисија закључује да Оливера Марковић испуњава све услове у складу са Законом о научно-истраживачкој делатности да буде изабрана у звање истраживач сарадник. Стога Комисија предлаже да се Оливера Марковић **избере у звање истраживач сарадник.**

Ниш, 22. 3. 2021.
(Место, датум)

Комисија за писање извештаја:

Проф. др Дејан Милутиновић

Проф. др Снежана Милосављевић Милић

Проф. др Снежана Божић

ИЗДВОЈЕНО МИШЉЕЊЕ

(Уколико се неки члан комисије на сагласи са извештајем, односно, предлогом за избор у звање кандидата, издвојено мишљење дужан је да писмено образложи ОВДЕ. Образложење издвојеног мишљења саставни је део овог Извештаја)

_____
(Место, датум)

_____
(Потпис члана комисије)